

we met al dat vee naar toe?"

Zij zeiden "Vertel dat maar aan de burgemeester".

Ik de volgende dag naar de burgemeester. "Hier is Nijtmans" zeg ik.

Hij stond op het balkon van het gemeentehuis de lakens uit te delen. Hij schreeuwde (het stormde nog steeds vreselijk) "Jullie motten der af, jullie motten der af".

Ik antwoordde "We kunnen er niet af, we zitten toch goed?"

"Dan op eigen verantwoording".

Ik zeg "Ja, dè zitten we toch?"

We konden dus weer blijven zitten, maar de burgemeester was natuurlijk bang dat we zouden stropen. Hier in Dreumel waren een stuk of tien marechaussées om ervoor te zorgen dat er in de hoger gelegen gebieden niet gestolen zou worden.

Na 11 en 12 januari ging het heel streng vriezen.

Ondertussen was ik te weten gekomen waar mijn moeder en mijn toekomstige vrouw in Den Bosch ondergebracht waren.

Ik liet me met de fiets in een boot naar de dijk brengen en vandaar over Heerewaarden en de stenen dijk naar Den Bosch gefietst.

Ik kwam bij de kazerne aan maar ik mocht er niet in. De sergeant van de wacht wilde me er niet in laten. Het was al tamelijk laat. Toen ben ik maar terug gefietst met de gedachte het 's morgens vroeg maar te proberen.

Toen kwam ik daar een meisje tegen, de vrouw van Hannes van Hoften. Zij liep daar met een paraplu.

"Johan, gij hier", zei zij.

Ik zei "Ja, ik wou naor de kazerne. Daar is Anna, mar ik mocht er niet in".

"Dan weet ik 't goed gemakt", zei ze, "dan nimde mijn paraploei, gao terug en ge vraogt naor adjudant Heuvink. Es ge daornao vraogt, meugder altèd in."

Ik ga terug en ik zeg tegen die sergeant "Ik zou graag adjudant Heuvink sprèken".

"Gaat u even mee, dan zal ik u bij hem brengen".

Toen ik eenmaal binnen was zei ik "Nou kunde wel gaon, ik vijn de wèg zelf wel" en hij was weg.

Ik kwam in de zaal waar ze allemaal waren en

dat zal ik nooit meer vergeten. Mijn meisje had ene grote camil in de hand en die stond daar soep uit te delen.

"Daor is Johan zeden ze en ze kwam dadelijk naar me toe. Maar ze kregen haast geen kans om iets te zeggen, want de een vroeg "Witte nie waar onze Hendrik is" en een ander "Hoe hoog steeg 't waoter nou".

Dat was een hele consternatie en het duurde wel een half uur voor we eens rustig met elkaar konden praten. Ik mocht ook nog een bordje erwtensoeep mee eten.

Ik wist niet waar ik die avond blijven moest en toen heb ik maar aangeklopt bij de Citadelkazerne. Toevallig zwaaide de zuster van een vertegenwoordiger, die ik goed kende, daar de scepter.

Ik maakte mij bekend en ik mocht er in.

"Ge zult wel honger hebben" zeiden ze.

Al gauw zat ik achter ene stapel wittebrood en een groot glas melk. Ik kon net zoveel krijgen als ik maar wilde.

"Zoek mâr een plâts op, ik zou zeggen gao daor mâr liggen".

Ik ging daar liggen en even daarna wordt die mens, die naast mij lag, wakker en zei "Zijde gij dè, Nijtmans?"

Ik zeg "Ja, dè zij ik en gij zij zeker Piet Vink?"

"Ja, hoe is 't in Dreumel? Zulle we nog nie gauw terugkunne?"

Ik zeg "Ik denk dè jullie wèr gauw terugkunne, want ze hebben den dijk al dur laote schiete. Nou zal al 't waoter wèl gauw weg zijn".

Maar ik was ondertussen zo moe geworden van al dat gefiets en daarna al dat heen en weer geloop in Den Bosch, dat ik zo sliep als ene os.

De volgende morgen zegt mijn broer Antoon tegen me "Gifde gij jouwe overjàs aon mijn, dan krijgde gij mijne règenjàs, want gij gao toch naor huis. We hebben het koud wèrdan zit ik hier mit die règenjàs te kijken.

Ik zeg "Da's goed". Ik gaf hem mijne warme dikke overjas en ik met die dunne regenjas naar huis.

Het wordde koud, zo koud en ik maar tegen die Noordoosten wind intrappen. De slippers van die jas kon ik maar niet over mijn knieën houden en die schrale dunne venijndig kou-